

BESLUT
2008-04-30

Dnr Ö 7-2008

KLAGANDEN

1. Linköpings universitet

Institutionen för industriell och ekonomisk utveckling
581 83 Linköping

2. Blekinge Tekniska Högskola

Sektionen för management
Box 520
372 25 Ronneby

Beslut 2008-05-09
Självrättelse enligt 26 §
förvaltningslagen (1986:223),
sid 1,

*Lund

Eva Grönlund
Kanslichef

ÖVERKLAGAT BESLUT

Regionala etikprövningsnämndens i Linköping beslut, avd 3, beslut den 22 januari 2008
Dnr 8/2008

SAKEN

Prövning enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor (etikprövningslagen)

Projekt: Medierande emotioner i samtal på SOS Alarm (E-motion in emergency settings)
Version nummer:1

Regionala etikprövningsnämndens beslut

se Bilaga

Ansökan avser en studie av kommunikation mellan personer som ringer till SOS Alarm och operatörer vid SOS Alarm. Man vill empiriskt studera tesen att inlevelseförmåga och fokusering är avgörande för att människor (operatörerna i detta sammanhang) gör korrekta beslut och prioriteringar. Syftet är att studera relationen mellan emotioner och sådana prioriteringar och man hoppas kunskapen ska kunna leda till förbättrade rutiner vid SOS Alarm till gagn för de hjälpsökande. För detta syfte avser man dels kvalitativt innehållsmässigt (vad som sägs) studera 30 avidentifierade och transkriberade samtal dels studera emotionella markörer (hur det sägs) i autentiska bandade ljudfiler av larmsamtal. Vidare avser man att närvara viss tid vid larmcentralen för observation av operatörerna samt genomföra semistrukturerade intervjuer med operatörerna. En doktorand, tre handledare och en chefsöverläkare vid SOS Alarm kommer att få ta del av data. Studien bygger på att alla samtal inom SOS Alarm rutinmässigt spelas in och sparas under tre månader. Ett urval om cirka 30 av dessa inspelade samtal görs i samråd med SOS Alarms personal, baserat på vissa kriterier, och kommer att kopieras av forskarna för fortsatta analyser i avidentifierad form. Informerat samtycke kommer att inhämtas dels från larmcentralernas ledning, dels från de enskilda operatörerna. Däremot avser man inte inhämta samtycke från dem som ringer till SOS Alarm.

Regionala etikprövningsnämnden har avslagit ansökan med motiveringen att också de uppringande måste ge informerat samtycke till studien då larmärenden bedöms som mycket integritetskänsliga.

Sökanden har överklagat detta beslut och önskar i första hand få den ursprungliga ansökan godkänd, då man menar att det inte är möjligt att i en svår akut situation tillfråga de inringande om deltagande i forskning. Samtycket skulle påverkas av situationen och uppmärksamheten bli splittrad. Man framhåller också att analysmaterialet inte kommer att fokusera på personuppgifter utan särskilt studera uttryckssätt gällande emotioner. I andra hand yrkar man godkännande efter en kompletterande procedur som innebär att SOS Alarm själva genomför urval av samtal samt raderar eller maskerar personuppgifter och integritetskänsligt material såsom namn och ort innan forskarna alls får ta del av materialet. Om inte heller detta kan godtas föreslås att forskarna primärt, efter urval som görs av SOS Alarms personal, får tillgång enbart till personuppgifter för att kontakta varje enskild inringande och inhämta informerat samtycke innan samtalen analyseras. Sökanden anser själv denna procedur i viss mån integritetskänslig eftersom man då måste spåra enskilda för att sända skriftlig information samt att det kan tänkas ge de inringande en obehaglig påminnelse om det inträffade.

Centrala etikprövningsnämndens bedömning

Centrala etikprövningsnämnden bedömer att studien visserligen kan vara värdefull och ge vissa intressanta resultat samtidigt som det står klart att det här gäller mycket integritetskänslig information som ska behandlas också från personer som är inblandade i forskningen utan att vara forskningspersoner i egentlig mening. Nämnden instämmer i att det kan vara olämpligt också från de uppringandes synpunkt, att i samband med ett akut samtal till SOS Alarm ge information och inhämta samtycke till medverkan i forskning men är helt enig med den regionala nämnden om att en procedur helt utan informerat samtycke, som avses i den ursprungliga ansökan, inte kan godtas.

Materialet samlas rutinmässigt och sparas i tre månader av SOS Alarm och det torde därvid vara helt möjligt att med en rimlig extra arbetsinsats genomföra en procedur liknande den som beskrivs i överklagandet (yrkande 3) enligt följande; Larmpersonalen väljer ut samtal enligt vissa kriterier och kontakter därefter själva de personer som ringt upp med en förfrågan, huruvida deras namn- och adressuppgifter kan lämnas ut till forskare för att därefter låta forskarna sända dem information om ett tilltänkt forskningsprojekt. Den skriftliga informationen sänds tillsammans med samtyckesformulär och med uppgift om kontaktuppgifter till en forskare som kan svara på frågor och ge kompletterande muntlig information om projektet. De bandade samtalen till SOS Alarm lämnas ut först sedan samtycke inhämtats från dem som ringt till SOS Alarm. Eftersom antalet forskningspersoner är begränsat och dataanalysen företrädesvis kvalitativ kommer en sådan procedur, även om den skulle innebära ett visst bortfall, sannolikt inte att påverka undersökningens vetenskapliga kvalitet.

Centrala etikprövningsnämnden godkänner studien under förutsättning att information och samtycke inhämtas på sätt som angetts ovan.

Centrala etikprövningsnämndens beslut får enligt 37 § etikprövningslagen inte överklagas.

Detta beslut har fattats av Anitha Bondestam, Lennart Lindgren, Kickis Åhré Älgamo, Gisela Dahlquist, Gunn Johansson, Bo Petersson och Ulrik Ringborg efter föredragning av Gisela Dahlquist. Vid den slutliga handläggningen har dessutom närvarit Peter Höglund, Sighild Westman-Naeser och Eva Tiensuu Janson samt kanslichefen Eva Grönlund.

På Centrala etikprövningsnämndens vägnar

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Anitha Bondestam', written in a cursive style.

Anitha Bondestam

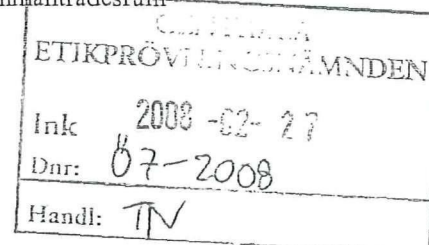
REGIONALA ETIKPRÖVNINGS-
NÄMNDEN I LUND, avd 3
Box 133
221 00 LUND
Ann-Marie Kellner, adm sekreterare
046-222 46 16

UTDRAG UR PROTOKOLL 2008/1

Sammanträde 2008-01-22 kl 13.00—16.25

Medicinska fakultetens sammanträdesrum

Stora Algatan 4, Lund

NÄRVARANDE

Ledamöter

Ordförande

Kerstin Hardgren

Ledamöter med vetenskaplig kompetens

Olof Rydén, vetenskaplig sekreterare

Wilhelm Agrell

Bodil Jönsson (deltog ej i beslut dnr 8/2008, 9/2008, 574/2007, 527/2007.)

Ulf Görman

Titti Mattsson (deltog ej i beslut dnr 8/2008, 9/2008, 574/2007, 527/2007.)

Wlodek Rabinowicz (deltog ej i beslut dnr 527/2007)

Ronald Stade

Lennart Svensson

Johanna Esseveld (deltog ej i beslut dnr 606/2007, 607/2007, 610/2007, 618/2007, 620/2007, 8/2008, 9/2008, 574/2007, 527/2007.)

Företrädare för allmänna intressen

Carina Nilsson

Nihad Pasalic

Ewa Martinsson

Övriga närvarande

Administrativ sekreterare

Ann-Marie Kellner

utdrag ur protokoll

§ 2

Ansökningar om godkännande av forskningsprojekt

Punkten 13

Dnr 8/2008

Föredragande

Wilhelm Agrell

Forskningshuvudman

Linköpings universitet

Blekinge Tekniska Högskola

Forskare som genomför projektet (kontaktperson)

;

Projekttitel

Medierade emotioner i samtal på SOS Alarm (E-motion in emergency settings) Versionnummer:1

Beslut

Nämnden avslår ansökan med följande motivering:

De skäl som i ansökan anförts mot att inhämta informerat samtycke från de uppringande personerna är helt otillräckliga. Det är uteslutet att en undersökning av detta slag skulle kunna tillåtas utan ett omsorgsfullt utformat informerat samtycke från de uppringande vars samtal skall bli föremål för analys. Dessutom måste varje sådant samtal, även rörande rutinnässiga larmärenden, bedömas som mycket integritetskänsligt, inte minst på grund av de emotionella aspekter som forskningsprojekt är inriktat på.

Beträffande hur man överklagar, se [bilaga 1](#)

Att utdraget överensstämmer med originalet intygar:

Ann-Marie Kellner
Administrativ sekreterare

Exp till:

;